

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) tad-19 ta' Diċembru 2018 (talba għal deċiżjoni preliminari tal-Consiglio di Stato – l-Italja) – Stanley International Betting Ltd, Stanleybet Malta Ltd vs Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Dogane e dei Monopoli

(Kawża C-375/17) ⁽¹⁾

(Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Artikoli 49 u 56 TFUE — Libertà ta' stabbiliment u libertà li jiġu pprovduti servizzi — Logħob tal-ażżard — Konċessjoni għall-ġestjoni tas-servizz tal-logħob tal-Lotto awtomatizzat u logħob numeriku ieħor bi kwota fissa skont il-mudell ta' konċessjonarju wieħed — Restrizzjoni — Raġunijiet imperattivi ta' interess generali — Proporzjonalità)

(2019/C 65/10)

Lingwa tal-kawża: l-Italja

Qorti tar-rinviju

Consiglio di Stato

Partijiet fil-kawża prinċipali

Rikorrenti: Stanley International Betting Ltd, Stanleybet Malta Ltd

Konvenuti: Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Dogane e dei Monopoli

fil-preżenza ta': Lottomatica SpA, Lottomitalia Srl

Dispożittiv

- 1) L-Artikoli 49 u 56 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux leġiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tipprevedi, għall-konċessjoni tal-ġestjoni tas-servizz tal-Lotto awtomatizzat u logħob numeriku ieħor bi kwota fissa, mudell ta' konċessjonarju wieħed, bil-kontra ta' logħob, kompetizzjonijiet ta' tbassir u mhatri oħra, li għalihom japplika mudell ta' diversi konċessjonarji, sakemm il-qorti nazzjonali tistabbilixxi li l-leġiżlazzjoni nazzjonali ssegwi effettivament b'mod koerenti u sistematiku l-għanijiet legittimi invokati mill-Istat Membru kkonċernat.
- 2) L-Artikoli 49 u 56 TFUE, kif ukoll il-prinċipji ta' nondiskriminazzjoni, ta' trasparenza u ta' proporzjonalità, għandhom jiġu interpretati fis-sens li huma ma jipprekludux leġiżlazzjoni nazzjonali u l-atti li ġew adottati għall-applikazzjoni tagħha, bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li jipprevedu, għall-konċessjoni tal-ġestjoni tas-servizz tal-Lotto awtomatizzat u logħob numeriku ieħor bi kwota fissa, valur bażiku tal-kuntratt għoli, bil-kundizzjoni li dan il-valur huwa fformulat b'mod ċar, preċiż u univoku u li huwa oġġettivament iġġustifikat, u dan għandu jiġi vverifikat mill-qorti nazzjonali.
- 3) L-Artikoli 49 u 56 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux dispożizzjoni, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tinsab f'mudell ta' kuntratt ta' konċessjoni li jakkumpanja sejha għal offerti u li jipprevedi d-dekadenza tal-konċessjoni għall-ġestjoni tas-servizz tal-Lotto awtomatizzat u logħob numeriku ieħor bi kwota fissa:
 - f'kull tip ta' reat li fir-rigward tiegħu hemm stipulata akkuza u li, minhabba n-natura tiegħu, il-gravità tiegħu, il-metodu ta' twettiq tiegħu u l-konnessjoni tiegħu mal-attività li għaliha l-konċessjoni ngħatat, l-awtorità kontraenti tikkunsidra li teskludi li l-konċessjonarju jkollu l-affidabbiltà, il-professjonalizmu u l-kwalità morali mehtieġa;
 - jew jekk il-konċessjonarju jikser ir-regoli dwar il-prevenzjoni tal-logħob irregolari, illegali u bil-moħbi u, b'mod partikolari, fejn il-konċessjonarju stess, jew permezz ta' kumpanniji kkontrollata minnu jew marbuta miegħu, ikun fejn ikun stabbilita, tikkummerċjalizza logħob ieħor komparabbli għal-Lotto awtomatizzat u logħob numeriku ieħor bi kwota fissa mingħajr ma jkollu l-liċenzja mehtieġa għal dan il-għan.

sakemm dawn il-klawżoli jkunu ġġustifikati, proporzjonati għall-għan segwit u konformi mal-prinċipju ta' trasparenza, u hija l-qorti nazzjonali li għandha tivverifika dan fid-dawl tal-indikazzjonijiet li fiha din is-sentenza.

⁽¹⁾ ĠU C 330, 02.10.2017.

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) tat-13 ta' Diċembru 2018 (talba għal deċiżjoni preliminari tal-Arbeitsgericht Verden – il-Ġermanja) – Torsten Hein vs Albert Holzkamm GmbH & Co.

(Kawża C-385/17) ⁽¹⁾

(“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Politika soċjali — Organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol — Direttiva 2003/88/KE — Dritt għal-leave annwali mħallas — Artikolu 7(1) — Legiżlazzjoni ta' Stat Membru li tippermetti li jittiehdu inkunsiderazzjoni, permezz ta' ftehim kollettiv, il-perijodi ta' qgħad parzjali għall-finijiet tal-kalkolu tar-remunerazzjoni mħallsa għal-leave annwali — Effetti razione temporis tas-sentenzi ta' interpretazzjoni”)

(2019/C 65/11)

Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż

Qorti tar-rinviju

Arbeitsgericht Verden

Partijiet fil-kawża prinċipali

Rikorrent: Torsten Hein

Konvenuta: Albert Holzkamm GmbH & Co.

Dispożittiv

- 1) L-Artikolu 7(1) tad-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 li tikkoncerna ċerti aspetti tal-organizzazzjoni tal-hin tax-xogħol, kif ukoll l-Artikolu 31(2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li, għall-finijiet tal-kalkolu tal-kumpens għal leave mħallas, tippermetti li jiġi previst permezz ta' ftehim kollettiv it-tehíd inkunsiderazzjoni ta' tnaqqis fir-remunerazzjoni li jirriżulta mill-eżistenza, matul il-perijodu ta' referenza, ta' jiem fejn, minhabba qgħad parzjali, ebda xogħol effettiv ma jkun gie pprovdut, bil-konsegwenza li l-impjegat jirċievi, għat-tul tal-leave annwali minimu li minnu jibbenefika skont l-Artikolu 7(1), kumpens għal leave mħallas li huwa inqas mir-remunerazzjoni ordinarja medja li huwa jirċievi matul il-perijodi ta' xogħol. Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tinterpreta l-legiżlazzjoni nazzjonali, sa fejn huwa possibbli, fid-dawl tat-test kif ukoll tal-għan tad-Direttiva 2003/88, b'mod li l-kumpens għal leave mħallas li jingħata lill-ħaddiema, għal-leave minimu previst fl-Artikolu 7(1), ma jkunx inqas mill-medja tar-remunerazzjoni ordinarja li huma jirċievu matul il-perijodi ta' xogħol effettiv.
- 2) Ma hemmx lok li jiġu llimitati razione temporis l-effetti ta' din is-sentenza u d-dritt tal-Unjoni għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi lill-qrati nazzjonali milli jipprotegu, abbażi tad-dritt nazzjonali, l-aspettattivi legittimi tal-persuni li jimpjegaw fir-rigward taż-żamma tal-ġurisprudenza tal-qrati nazzjonali l-iktar għolja li tikkonferma l-legalità tad-dispożizzjonijiet fil-qasam tal-leave mħallas tal-Ftehim Kollettiv dwar il-Kostruzzjoni.

⁽¹⁾ ĠU C 318, 25.9.2017.